

Küt
13 byri

Колись ми зі старшим сином поверталися додому разом — він з музичної школи, я з роботи — і знайшли кошеня. Хтось виніс його на зупинку; нявкало й тицялося — то до людей, то під машини. Рябеньке, нещасне, дезорієнтоване. Кинути там не можна, і до себе не забереш, бо в нас тоді ще був пес, дуже старий і дуже нервовий, кидався навіть на намальованих котів.

Ми впрохали сусідку, щоби потримала, поки знайдемо йому дім.

Дім кошеняті шукали довго, але знайшли — під Києвом, у Бучі. Непоганий дім, і дворик є; це ж Буча, тут добре, тихо — якраз для рябого кота. Узяв його собі чоловік, що жив сам. Приїхав із Донецька, коли там почалася війна, обжився й нарешті завів нашого кота.

Кіт жив, ріс, грався, господар його любив і постійно надсилав нам фотографії: то в траві, то в лісі на дереві, — це ж Буча, там і трава, і ліс є недалеко. Але час минав, світлин надходило дедалі менше, а потім господар зовсім перестав їх надсилати, і ми вже про кота й не згадували... аж до того ранку, коли вся наша країна прокинулася від вибухів.

Від шоку час розмився в плями, уже не скажеш, коли що було, — усе сплуталося, і треба сісти й розмотувати той клубок поступово, через біль...

Ніч, і я прокинулась не знаю від чого, світився екран телефона, він тихенько порипував на вібро-режимі, хтось дзвонив... уночі... напевно, помилився номером... я ще навіть не глянула, хто це, коли рипнули двері — молодший син, босий, у піжамі, очі здоровенні в синьому примарному світлі мобільного, перелякані.

— Мам... там... гупає... там...

І він одразу лякається того, що мені сказав, того, що це означає, що це може означати, і виправляє сам себе, сам мене заспокоює, повертає світ до нормальності:

— Це просто каштани, мам... це каштани падають на машини у дворі...

Я думаю все ще сонно: «Які каштани в лютому?»

І чую: «Бах! Бах!»

Відчиняю балкон — гучніше: «Бах!»

Холод лютневої ночі пробирає до самої ниточки, і ці вибухи десь аж у костях моїх тремтять: «Бах!»

Я думала, як почнеться війна, буде сирена тривоги. Ми з дітьми навіть провели навчання за два дні до того: вони схоплювалися з ліжка, одягалися, брали тривожні рюкзаки — вода, печивко, документи — і виходили з хати. Засікали час. Найдовше надівали шкарпетки. Вирішили засовувати їх у кишені. Аби встигнути в бомбосховище.

Бомбосховище я знайшла. Довго видзвонювала потрібну людину, надрукувала інформацію про

розташування й розвісила по всіх під'їздах будинку.

Але вибухи є — а де сирена?

Безперервно дзвонив і дзвонив телефон.

Знову розмита пляма, і з неї виринає Київ першого дня війни: воєнний ранок, багато людей, дуже багато людей, черги біля супермаркетів, черги біля банкоматів, черги в аптеки. Я стою в чергах, у мене ні грошей, ні ліків — нічого.

Тривога й нереальність того, що відбувається. Так не може бути. Не може бути війни в реальності, війна в кіно, війна в книжках, війна — це давно минуле, як динозаври. Не буває динозаврів на вулиці, вони вимерли, вони в музеях.

Черги на заправках, і машини, дуже-дуже багато машин. Щільні корки по всіх київських вулицях, малих і великих. Машини всякого типу, бачила навіть старезні, сірого кольору, такі, як показують у фільмах про тридцять роки минулого століття, — їхали цілком собі по-людськи й везли дорослих і дітей, багато дітей.

Сусідські балачки:

— Ви що будете робити? Ці вже поїхали? Вам є куди їхати? Ідьте негайно, що ж ви робите — у вас же діти!